

TÁJÉKOZTATÓ*

*az államháztartás központi alrendszerének
2012. szeptember havi helyzetéről*

2012. október

---

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

ÖSSZEFOGLALÁS

Az államháztartás központi alrendszerének 2012. szeptemberi adatai

2012. szeptember hónapban az államháztartás központi alrendszerének többlete 13,7 milliárd forintban alakult. Ezen belül a központi költségvetés 19,7 milliárd forintos, az elkülönített állami pénzalapok 12,6 milliárd forintos szufficittel, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai pedig 18,6 milliárd forintos deficittel zártak. 2011. szeptember hónapban az államháztartás központi alrendszerének hiánya 26,0 milliárd forint volt.

Az egyszeri tételektől megtisztított, vagyis azonos bázisú 2011. évi és 2012. évi központi alrendszerü szeptember végi hiányok esetében az idei évi 73,1%-os mérték jóval kedvezőbb lett a tavalyi 90,6%-nál.

Az államháztartás központi alrendszerének 2012. szeptember végi hiánya 545,8 milliárd forintra teljesült, 2011. szeptember végén e deficit 1570,6 milliárd forintot tett ki.

Központi költségvetés

Bevételek

A központi költségvetés szeptember havi bevételei az előző év azonos hónapjához képest mintegy 31 milliárd forinttal magasabb összegben alakultak. Az adóbevételek esetében az általános forgalmi adó, a jövedéki adó, a személyi jövedelemadó és az illetékbevételek haladták meg a tavalyi összeget. Ezen túlmenően a költségvetési szervek bevételei, az állami vagyonnal kapcsolatos befizetések és a kamatbevételek is nagyobb összegben teljesültek, mint az elmúlt év azonos időszakában.

Kiadások

A központi költségvetés szeptember havi kiadásai közel 30 milliárd forinttal nagyobb összegben alakultak, mint az elmúlt év azonos hónapjában. A kiadások esetében a tavalyi évnél magasabb összegben teljesültek az egyedi és normatív támogatások, a közszolgálati műszolgáltatás támogatása, a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap kiadásai (a korhatár alatti ellátások átkerülése miatt), a költségvetési szervek kiadásai, a kezességérvényesítések és az EU költségvetéséhez történő hozzájárulások.

A központi költségvetési szervek bevételeinek és kiadásainak alakulásában jelentős szerepet játszanak a megyei önkormányzatoktól az államhoz átkerült intézmények bevételei és kiadásai.

Kamatgyenleg

A kamatkidadások 2012 szeptemberében 43,0 milliárd forintot tettek ki, 8,3 milliárd forinttal kevesebbet, mint az előző év megfelelő időszakában, a kamatbevételek pedig 10,2 milliárd forintos szintet értek el, 1,3 milliárddal többet az előző évinél. A nettó

kamatkiadás (32,8 milliárd forint) így összességében 9,6 milliárd forinttal lett kevesebb, mint az előző évben.

TB Alapok

A társadalombiztosítási alapok 2012. szeptember havi 18,6 milliárd forintos hiánya a Nyugdíjbiztosítási Alap 14,0 milliárd forintos, valamint az Egészségbiztosítási Alap 4,6 milliárd forintos deficitjéből tevődik össze. 2011. szeptember hónapjában az Alapok együttes hiánya 32,6 milliárd forintot tett ki. A tavalyi évnél jóval kedvezőbb egyenleg alakulásában kiemelt szerepet játszanak az Egészségbiztosítási Alapnál a magasabb szociális hozzájárulási adó- és járulékbevételek, valamint az egészségügyi hozzájárulások. Növelte a bevételeket az a tény is, hogy az Egészségbiztosítási Alap egyéb bevételei között kerültek elszámolásra a baleseti adóból és a népegészségügyi termékadóból származó bevételek is. A két év összehasonlításánál meg kell még említeni, hogy idén szeptember hónapban a Nyugdíjbiztosítási Alap mintegy 8,5 milliárd forintos költségvetési támogatásban részesült, míg 2011-ben nem kapott támogatást. A kieső költségvetési támogatást a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapból származó bevétel pótolta 2011 második félévében.

Elkülönített állami pénzalapok

Az elkülönített állami pénzalapok szeptember havi 12,6 milliárd forintos egyenlege az előző év azonos hónapjához képest kedvezőbb lett. Az alapok bevételei 9,4 milliárd forinttal magasabb, kiadásai pedig 15,2 milliárd forinttal alacsonyabb összegben alakultak az előző év azonos időszakához viszonyítva. A bevételeken belül az eltérést elsősorban a Nemzeti Foglalkoztatási Alapnál a szakképzési hozzájárulások, illetve az egyéb bevételek magasabb alakulása okozta. A kiadások esetében a Nemzeti Foglalkoztatási Alap álláskeresési ellátások kiadásai (szabályozásváltozásból adódóan), a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap, a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap, valamint a Bethlen Gábor Alap kiadásai is alacsonyabb összegben teljesültek az előző év azonos hónapjához képest.

Az államháztartás központi alrendszerének szeptember végi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

	milliárd forintban		Index (%)	milliárd forintban		Index (%)
	2011. évi előzetes tény (1)	2011. I-IX. hó tény (2)	előzetes tény=100 (2/1)	2012. évi törvényi módosított előirányzat (1)	2012. I-IX. hó tény (2)	módosított előirányzat=100 (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-1 727,1	-1 365,7	79,1	-593,8	-628,9	105,9
bevétel:	8 342,2	5 926,1	71,0	9 549,0	6 563,9	68,7
kiadás:	10 069,3	7 291,8	72,4	10 142,8	7 192,8	70,9
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	69,2	75,1	108,5	52,9	101,8	192,4
bevétel:	428,8	332,1	77,4	438,4	345,1	78,7
kiadás:	359,6	257,0	71,5	385,5	243,3	63,1
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	-83,7	-280,0	334,5	-35,3	-18,7	53,0
bevétel:	4 451,6	3 061,6	68,8	4 449,7	3 373,0	75,8
kiadás:	4 535,3	3 341,6	73,7	4 485,0	3 391,7	75,6
EGYENLEG ÖSSZESEN	-1 741,6	-1 570,6	90,2	-576,2	-545,8	94,7
bevétel:	13 222,6	9 319,8	70,5	14 437,1	10 282,0	71,2
kiadás:	14 964,2	10 890,4	72,8	15 013,3	10 827,8	72,1
Korrigált egyenleg összesen *	-1 444,4	-1 308,1	90,6	-918,2	-670,8	73,1
bevétel:	12 655,2	9 083,7	71,8	14 095,1	10 157,0	72,1
kiadás:	14 099,6	10 391,8	73,7	15 013,3	10 827,8	72,1

- * A korrigált 2011. évi előzetes tételek és a 2012. évi törvényi módosított előirányzati tételek az összehasonlíthatóság érdekében kerülnek bemutatásra. A korrekciós tételek a következők: a Nyugdíjreform és Adósságsökkentő Alapból származó 2011. évi bevétel (459,0 milliárd forint), a pénzügyi szervezetek és egyes ágazatok különadói (2011. évben együttesen 358,0 milliárd forint, 2012. évben 342,0 milliárd forint), az Európai Bíróság döntése miatti áfa-visszatérítések 2011-ben (a bírósági ítélet időpontjában fennálló görgetési állomány visszafizetésének és a visszaigénylési szabályok megváltozásának együttes hatásaként a pénzforgalomban közel 250 milliárd forint, az uniós módszertan szerint 198,3 milliárd forint), továbbá a megyei önkormányzatok és a MÁV Zrt. adósságainak átvállalása 2011-ben (együttesen 246,0 milliárd forint), az MFB Zrt. eredeti terven felüli tőkeemelése 2011-ben (120,0 milliárd forint), valamint a MOL Nyrt. részvényeinek megvásárlása 2011. évben (498,6 milliárd forint).

I.

A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK FŐBB JELLEMZŐI

A.

A BEVÉTELEK RÉSZLETES ÁTTEKINTÉSE

1. Szeptember hónapban **társasági adó** címén a központi költségvetésben 14,1 milliárd forint bevétel keletkezett, mely a 21,1 milliárd forintos befizetés és a 7,0 milliárd forint kiutalás különbözeteként képződött. Az egyenleg a tavalyi év azonos időszakához képest 2,4 milliárd forinttal teljesült alacsonyabban: a befizetések 6,7 milliárd forinttal (24,2%-kal), a kiutalások pedig 4,3 milliárd forinttal (38,3%-kal) csökkentek az előző év azonos időszakához viszonyítva. A csökkenés háttérében a túlfizetéssel rendelkező adózók nem teljesített adóbefizetései állnak.

A **hitelintézeti járadék** jogcímen a központi költségvetésben 23,4 millió forint bevétel realizálódott. Ez az összeg 64,4 millió forinttal magasabb a 2011. szeptember havi bevételénél.

A **cégautóadóból** szeptember hónap során 0,4 milliárd forint bevétel teljesült, mely a 2011. év azonos időszakától 26,0%-kal maradt el.

Az **energiaellátók jövedelemadója** címén az év kilencedik hónapjában közel 1 milliárd forint bevétel keletkezett. Ez az összeg a 2011. szeptemberi kiutalást jelentősen meghaladta.

Az **egyszerűsített vállalkozói adóból** a tárgy hónapban 1,5 milliárd forint bevétel keletkezett. Az adózók 2012. szeptember hónapban 0,3 milliárd forinttal (16,0%-kal) kevesebb adót fizettek be, mint 2011. év azonos időszakában. A csökkenésben két ellentétes hatás együttesen érvényesült, egyrészt kisebb lett az adóalanyi kör, másrészt 2012. január 1-jével az EVA kulcsa 30%-ról 37%-ra emelkedett.

Az **energiaadóból** 1,4 milliárd forint folyt be a központi költségvetés számlájára, amely összeg 0,3 millió forinttal (22,4%-kal) magasabb a 2011. szeptember havi összegnél. A növekedés háttérében az előző év azonos időszakához képest a kiutalások 30,4%-kal alacsonyabb teljesülése játszott szerepet.

A **környezetterhelési díj** mérlegsoron a jóváírások és terhelések egyenlegeként 0,9 milliárd forint bevétel keletkezett, mely az előző év azonos havi értékét 0,3 milliárd forinttal haladta meg. A növekedést a befizetések 56,7%-os emelkedése, valamint a kiutalások 49,2%-os csökkenése okozta.

Bányajáradék címén szeptemberben 7,1 milliárd forint bevétele származott a költségvetésnek. A 2011. szeptemberi adathoz képest 1,1 milliárd forinttal, azaz 14,0%-kal volt alacsonyabb a bevétel. A bevétel csökkenésének háttérében elsősorban a gázértékre bevezetett felső korlát, a nyersolaj világpiaci árának csökkenése, valamint a forint dollárral szembeni erősödése áll.

Játékadóból az év kilencedik hónapjában 3,8 milliárd forint bevétel keletkezett a központi költségvetésben, amely 0,4 milliárd forinttal (9,4%-kal) alacsonyabb a 2011. évi azonos havi befizetésénél.

Az **egyéb befizetések** mérlegsoron szeptember hónapban 1,9 milliárd forint bevétel keletkezett. Ez az összeg a tavaly szeptemberi összeget 0,1 milliárd forinttal (5,4%-kal) haladta meg. Ezen a mérlegsoron a NAV által beszedett bírság- és pótlékbevételek szerepelnek.

Az **egyéb központosított bevételek** mérlegsoron jelennek meg a költségvetési törvény 13. § (1) bekezdésében meghatározott központosított bevételek. Szeptember hónapban 4,3 milliárd forint bevétel volt a költségvetésnek, mely összeg 4,8 milliárd forinttal magasabb a tavalyi értéknél. 2012. január 1-jétől hatályba lépett az új környezetvédelmi termékdíjról szóló törvény, melynek következtében megváltoztak a díjtételek, szűkültek a kedvezmények és változott az adózói kör is.

A **pénzügyi szervezetek** 2010-ben bevezetett **különadója** soron szeptemberben a központi költségvetésnek 45,4 milliárd forint bevétel keletkezett. A 45,5 milliárd forint befizetéshez 0,1 milliárd forint kiutalás tartozik. Ez az összeg a bázisidőszaki bevétellel egyezik meg, az adózóknak ebben a hónapban kellett teljesíteniük előlegfizetési kötelezettségeiket.

A szintén 2010-ben bevezetett **egyres ágazatokat terhelő különadóból** ugyanezen időszakban 7,6 milliárd forint bevétel folyt be. Ez a bevétel a tavalyi év azonos időszakához képest 20,2%-kal marad el. A tárgyhónapban az adózóknak nem volt előlegfizetési kötelezettségük. A befizetések döntő többsége (99,9%-a) a bolti kiskereskedelmi tevékenységgel foglalkozó vállalkozásoktól származik.

2. Szeptemberben az **általános forgalmi adóból** 212,4 milliárd forint bevétel keletkezett a költségvetésnek, ami az egy évvel korábbinál 47,0 milliárd forinttal, 28,4%-kal volt magasabb. A bruttó befizetés 357,8 milliárd forint (a bázishoz képest 15,5 milliárd forinttal több), a visszautalás pedig 145,4 milliárd forint (a bázishoz képest 31,4 milliárd forinttal alacsonyabb) volt. A bevétel 87,2%-a a belföldi áfabevételekből, 6,7%-a az importáfa-befizetésekből, míg 6,1%-a a dohánygyártmányok áfabefizetéseiből származott.

A **jövedéki adóból** realizált bevétel szeptember hónapban 91,1 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételhez képest 18,7 milliárd forinttal, 25,8%-kal magasabb volt. Az üzemanyagok esetében 46,5 milliárd forint jövedékiadó-bevétel keletkezett, ami közel megegyezik (100,7%) a bázishavi bevétellel. A dohánygyártmányok jövedéki adója (36,5 milliárd forint) 17,9 milliárd forinttal volt magasabb a 2011. szeptember havi bevételénél (18,6 milliárd forint). A szeszesitaloknál és egyéb termékeknél 8,1 milliárd forint összegű teljesítés történt, amely a bázisidőszaki összegnél 0,4 milliárd forinttal volt magasabb.

A **regisztrációs adóból** az év kilencedik hónapjában 1,1 milliárd forintos bevétel keletkezett a költségvetésnek, mely csupán 33,6%-a a tavalyi év azonos

időszaki teljesítésének. A bázishoz képesti csökkenés a regisztrációs adótételek 2012. január 1-jétől hatályos 30-80%-os csökkenésének tulajdonítható.

A **távközlési adóból** szeptember hónapban 3,1 milliárd forint bevétele származott a költségvetésnek. A távközlési adó új adónem, amely 2012. július 1-jétől hatályos, az első befizetési kötelezettség szeptemberben keletkezett.

3. A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétele szeptember hónapban 121,5 milliárd forint volt, amely a 123,7 milliárd forintos bruttó befizetés és a 2,2 milliárd forintos kiutalás egyenlegeként képződött. Ez a bevétel 7,1 milliárd forinttal, 6,1%-kal magasabb az egy évvel korábbi összegnél. 2012 szeptemberében az előző év azonos hónapjához képest a befizetések 7,2 milliárd forinttal (6,1%-kal), míg a kiutalások 0,1 milliárd forinttal (4,7%-kal) növekedtek. A magasabb teljesülés háttérében az adórendszer átalakításának hatása és az elvárt béremeléssel összefüggő bérkiáramlás áll.

Az **illetékbefizetések** szeptemberi - a tavalyi év kilencedik havi bevételéhez viszonyítva 30,9%-kal, 1,9 milliárd forinttal magasabb – összege 7,9 milliárd forintot tett ki. A növekedés jórészt a megyei önkormányzatok támogatási rendszerének változásával hozható összefüggésbe. A megyei önkormányzatok 2012 januárjától már nem részesülnek e jogcím bevételéből, helyette normatív támogatás érvényesül.

A **magánszemélyek jogviszonyának megszűnéséhez kapcsolódó** egyes jövedelmekre bevezetett 98%-os **különadóból** a központi költségvetésnek szeptemberben 36,8 millió forint bevétele keletkezett.

4. A **központi költségvetési szervek bevételei** szeptemberben 100,1 milliárd forintot tettek ki, amely mintegy 3,1%-kal haladja meg az egy évvel korábbi bevételeket. A közel 3 milliárd forintos eltérés számos tényező eredőjeként alakult ki, melyből kiemelhető, hogy az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által 2012 szeptemberében az intézményeknek utalt támogatás (közel 40,6 milliárd forint) lényegesen, mintegy 25,5 milliárd forinttal magasabb volt, mint a 2011. év azonos időszakában. Az intézményi bevételeket 2012-ben növelte mintegy 5,6 milliárd forint összegű autópálya-matrica díj is, amely 2011-ben még az útpénztár fejezeti kezelésű előirányzaton jelent meg bevételként. A 2011. évi bevételeket növelték viszont például egyes kormányhatározatokban előírt maradvány-átvételek (25,7 milliárd forint), valamint a vörösiszap-katasztrófához kapcsolódó tranzakciók is. A két év azonos időszaka közti különbségben lényeges szerepet játszanak a 2012. január 1-jétől, valamint 2012. május 1-jétől központi költségvetési szervként működő volt önkormányzati intézmények bevételei. Áttekintve a havi bevételeket, a közhatalmi és intézményi működési bevételek összesen 44,0 milliárd forintot tettek ki, a különféle működési és felhalmozási célú átvett pénzeszközök és támogatásértékű bevételek pedig összesen 61,2 milliárd forint körül alakultak, jelentősen meghaladva az egy évvel korábbi bevételeket. Az előző évi előirányzat-maradvány átvételek viszont jelentősen elmaradtak az előző év azonos időszakában megvalósult maradványátvételektől. A nem azonosított, függő, átfutó és kiegyenlítő bevételek halmozott forgalma e hónapban csökkent.

5. **A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei** címén szeptemberben 84,7 milliárd forint folyt be, ez az előző évi bevételnek 61,2%-a. A szeptemberi *nem uniós bevételek* -3,5 milliárd forintot tettek ki, amely így az előző év azonos időszaka bevételeitől 25,1 milliárd forinttal maradt el. A különbséget okozó tényezők közül kiemelhető, hogy az előző hónapban a Kohéziós Alap lezárult környezetvédelmi projektjeihez kapcsolódóan jóváírás történt mintegy 13 milliárd forintos összegben, amely függő bevételként e körben került elszámolásra. Ennek rendezésére (uniós bevételek közé) szeptember hónapban került sor. Tavaly szeptemberben viszont például az autópálya-matrica díjból származó bevétel még az útpénztár fejezeti kezelésű előirányzaton jelent meg, jelentős összeggel növelve az akkori bevételeket. A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei között az *EU támogatás* szeptemberben 88,2 milliárd forintot tett ki, mely 75%-a az előző év azonos időszakában keletkezett bevételeknek. A jelentős bevételcsökkenés a Nemzeti Stratégiai Referenciakeret (Új Széchenyi Terv) egyes Operatív Program sorainak bevétel-elmaradásával magyarázható. A Környezet és Energia Operatív Program 1. „Egészséges, tiszta települések” prioritása esetében nem történt meg maradéktalanul a teljesült kiadásokra jutó uniós bevételek elszámolása (közösségi hozzájárulás rendezése), ez a későbbi hónapokra csúszik át. Összességében tehát 65,8 milliárd forint összegű bevétel keletkezett az Új Széchenyi Terv előirányzatán. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (Darányi Ignác Vidékfejlesztési Program) és a Halászati Operatív Program keretében összesen 7 milliárd forint uniós forrás került felhasználásra. A Kohéziós Alapból megvalósuló környezetvédelmi projektek időközi kifizetéseihez kapcsolódó uniós bevétel 13,7 milliárd forint összegben jelent meg a XIX. Uniós fejlesztések fejezetben.
6. **A központi költségvetési szervektől származó befizetések** szeptemberben közel 1,4 milliárd forintot tettek ki, amely mintegy 0,8 milliárd forinttal maradt el az előző év azonos időszakának befizetéseitől. A tavalyi év azonos időszakában a befizetéseket növelték egyes kormányhatározatokban előírt befizetések, valamint a maradványbefizetések is. Az idei szeptemberi befizetés elsősorban a költségvetési törvényben a kizárólag saját bevételből gazdálkodó intézmények részére tételesen előírt befizetési kötelezettségek teljesítéséből származott (Magyar Energia Hivatal, Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, Földmérési és Távérzékelési Intézet, kormányhivatalok, Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal).
7. **A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alaphoz történő hozzájárulás** 2012-től új befizetési kötelezettséget jelent, melyet a Nyugdíjbiztosítási Alapnak kell teljesítenie. 2012-ben létrejött a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap, amely tartalmazza a korhatár alatti ellátásokat is. Ezen ellátások 2012. január elseje előtt a Nyugdíjbiztosítási Alapból kerültek kifizetésre. A profiltisztítást követően a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alapba került korhatár alatti ellátások finanszírozásához a Nyugdíjbiztosítási Alap havonta közel 1,5 milliárd forinttal járul hozzá.
8. **A helyi önkormányzatok befizetései** címén ebben a hónapban a teljesítés 224,7 millió forint volt. Ez a sor a tárgyévet megelőző évi önkormányzati

elszámolások alapján, a kincstári felülvizsgálat, illetve az ÁSZ ellenőrzése során megállapított jogtalanul igénybe vett és a tárgyévben a központi költségvetésbe visszafizetett hozzájárulások és támogatások összegeit tartalmazza, valamint ezek igénybevételi, kiegészítő és késedelmi kamatát.

9. **Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek** szeptemberi összege 5,4 milliárd forint volt, amelynek meghatározó része (4,8 milliárd forint) az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek (az európai uniós kereskedelmi rendszerben értékesíthető CO₂-kvóta) értékesítéséből származott. A további bevételek alapvetően bérleti és haszonbérleti díjakból eredtek. A vagyongazdálkodási bevételek 1,4 milliárd forinttal voltak alacsonyabbak a szeptemberre várt összeghez képest a termőföldekért fizetendő haszonbérleti díjak csúszása, elmaradása következtében. A tavaly szeptemberi bevételek nem tartalmaztak az ideihez hasonló – a kvótaértékesítésből eredő – egyedi bevételt, így az e nélküli bevételek hasonlíthatók össze. Az egy évvel korábbi 0,5 milliárd forintos bevétel nagyságrendje és összetétele hasonló a mostani, az említett egyedi bevétel nélküli befizetésekhez.
10. A költségvetés **kamatbevételei** szeptemberben 10,2 milliárd forintot tettek ki. Ebből 3,8 milliárd forintot fizetett az MNB a Kincstári Egységes Számla (KESZ) után. A forint-államkötvények kamataként 6,2 milliárd forint összegű bevétel jelenik meg a költségvetésben. A devizában fennálló követelések után 0,2 milliárd forint bevétel származott szeptemberben. A 2012. szeptemberi bevételek összege magasabb az egy évvel korábbinál, ami alapvetően két tényező eredője: a forintban fennálló követelések kamatbevétele több mint másfélszerese a tavalyinak, ugyanakkor a devizában fennálló követelések kamatbevétele harmada a 2011-es bevételnek.
11. Az **egyéb bevételek** szeptemberben 2,4 milliárd forintot tettek ki. Ebből kiemelendő a Honvédelmi Minisztérium által befizetett 1,8 milliárd forintos maradvány. Az 1511/2011. (XII. 29.) Korm. határozat alapján a Honvédelmi Minisztérium létszámlépitésre 5,2 milliárd forintot kapott a céltartalékból elszámolási, a fel nem használt rész tekintetében pedig visszafizetési kötelezettséggel. Az 1,8 milliárd forintos fel nem használt rész visszafizetése most történt meg.
12. Az **egyéb uniós bevételeken** belül a vámhozzájárulás Magyarországot illető 25%-aként 785,2 millió forint folyt be a központi költségvetésbe. Az uniós támogatások utólagos megtérülése során 118,6 millió forint került elszámolásra, mely a korábban hazai projektként indult, majd uniós finanszírozásba vont közlekedési beruházások Európai Bizottság által utólagosan átutalt összege.

B.

A KIADÁSOK JOGCÍMENKÉNT

1. Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások összege szeptemberben 15,8 milliárd forintot tett ki. Az összegből a helyközi személyszállítási közszolgáltatások költségtérítésére 12,8 milliárd forint, míg a

vasúti pályahálózat működtetésének költségtérítésére 3,0 milliárd forint kifizetés történt.

2. A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 136.§ (4) bekezdése értelmében a Magyar Állam évente **közszolgálati hozzájárulást** fizet a lineáris audiovizuális médiaszolgáltatások vételére alkalmas készüléket használó háztartások számát alapul véve. Az Állam a közszolgálati hozzájárulást tizenkét egyenlő részletben előre, minden hónap harmadik napjáig fizeti meg az Alap pénzforgalmi számlájára. Ennek értelmében a közszolgálati hozzájárulás címről ebben a hónapban 5,2 milliárd forint kifizetés történt.
3. A **fogyasztói árkiegészítésre** fordított kiadások összege szeptemberben 6,1 milliárd forintot tett ki, amely összeg 14,1%-kal marad el az előző év azonos időszakában történt teljesítés értékétől. Az eltérés a bázishoz képest alacsonyabb mértékű szolgáltatói igénylésekből és az utazási kedvezményrendszer részbeni átalakításából származik.
4. A **lakásépítési támogatásokra** fordított kiadások szeptemberben 2,9 milliárd forintot tettek ki, amely összeg az előző év azonos időszakában történt teljesítési érték 27,4%-ának felel meg. Az eltérés a támogatási jogcímeik folyósítási rendjének szabályozásából és abból adódik, hogy egyes támogatási jogcímekre a bázishoz képest alacsonyabb összegű kifizetés történt.
5. A **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap** a családi támogatások, a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások, valamint a különféle jogcímen adott térítések mellett már tartalmazza a korhatár alatti ellátásokat is. Ezen ellátások 2012. január elseje előtt a Nyugdíjbiztosítási Alapból kerültek finanszírozásra. A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alapból szeptemberben összesen 65,0 milliárd forintot fizettek ki, melyből a fentebb említett korhatár alatti ellátásokra mintegy 21,8 milliárd forintot fordítottak. Ebből a szolgálati járandóságok (fegyveres testületek szolgálati nyugdíjának átalakítását követően létrejött ellátás) 7,1 milliárd forintot, a korhatár előtti ellátások (különféle korhatár előtti öregségi nyugdíjak átalakítását követően létrejött ellátás) 14,7 milliárd forintot tettek ki. A családi támogatásokra szeptemberben összesen 35,8 milliárd forint került átutalásra a folyósítást végző szervek részére, 2,6%-kal elmaradva az előző év azonos időszakának a kiadásaitól. Ezen családi támogatásokból családi pótlékra közel 27,9 milliárd forintot, gyermekgondozási segélyre 5,7 milliárd forintot, gyermeknevelési támogatásra 1,2 milliárd forintot utaltak át. A jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokra szeptemberben kifizetett összegek (közel 5 milliárd forint) mindössze 44,5%-át tették ki az egy évvel korábbi kiadásoknak. A rokkantsággal, egészségkárosodással, megváltozott munkaképességgel összefüggő ellátások ugyanis 2012-től az Egészségbiztosítási Alapból folyósított rokkantsági, rehabilitációs ellátások részét képezik. Szeptemberben fogyatékosági támogatásra és vakok személyi járadékára 2,5 milliárd forintot, politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítésekre pedig 1,2 milliárd forintot fordítottak. A különféle jogcímen adott térítések esetében a szeptemberi folyósítás 2,4 milliárd forintot tett ki, melyből közgyógyellátásra

közel 1,5 milliárd forintot, a gyermekgondozási díjban és terhességi-gyermekágyi segélyben részesülők kompenzációjára közel 0,4 milliárd forintot fordítottak.

6. **A költségvetési szervek kiadásai** szeptemberben 206,6 milliárd forintot tettek ki, amely 9,2%-kal, mintegy 17,4 milliárd forinttal haladta meg az egy évvel korábbi kiadásokat. Ebben számos tényező játszott szerepet, melyből kiemelhető, hogy a bérjellegű függő tételekkel együtt számított személyi juttatásokra és szociális hozzájárulási adóra jutó kifizetések (munkaadókat terhelő járulékokra) (115,2 milliárd forint) 18,5 milliárd forinttal magasabban alakultak idén szeptemberben mint tavaly. Ez elsősorban a 2012. január 1-jétől, illetve 2012. május 1-jétől a központi költségvetési szervként működő megyei önkormányzati intézmények bérfizetéséből következett. Emellett a 2012. évi kiadásokat növelte még a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központnál (közlekedési feladatok és programok) 1,2 milliárd forint, melyből 0,3 milliárd forint a Nemzeti Infrastruktúrafejlesztési Zrt. működésének támogatására, 0,9 milliárd forint pedig a Nemzeti Adó- és Vámhivatal részére, áfa címen került átutalásra. Összesen mintegy 1,6 milliárd forintnyi ár- és belvízvédelmi kiadás jelentkezett továbbá európai uniós pályázatokhoz kapcsolódóan az Országos Vízügyi Főigazgatóságnál, a Közép-Dunántúli Vízügyi Igazgatóságnál, valamint a Dél-Dunántúli Vízügyi Főigazgatóságnál. A kiadásokat áttekintve - az előbb említett személyi juttatásokon és szociális hozzájárulási adón túlmenően - e hónapban dologi és egyéb folyó kiadásokra mintegy 67,9 milliárd forintot, intézményi beruházási kiadásokra pedig 13,7 milliárd forintot fordítottak. A fennmaradó részt alapvetően a különféle támogatásértékű kiadások és az államháztartáson kívülre irányuló pénzeszköz-átadások, ellátottak pénzbeli juttatásai, maradványátadások, felújításokra fordított összegek tették ki.
7. **A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai** szeptemberi teljesítése 169,8 milliárd forint volt, amely az előző évi szeptemberi kiadás 100,3%-a. Ebből a *nem uniós forrásokból finanszírozott kiadások* 46,8 milliárd forintot tettek ki, amely az előző évi szeptemberi kiadástól mintegy 20,6 milliárd forinttal maradt el. Az elmaradást számos tényező, elsősorban a 2011-ben nagyobb összegű kifizetések magyarázzák. 2011. szeptemberben például az útpénztár törvényi sorról 9,0 milliárd forint került kifizetésre, valamint összesen mintegy 4,8 milliárd forint támogatásértékű kiadásra került sor a katasztrófa-elhárítási célú előirányzatok és a vörösiszap-katasztrófa elhárítása törvényi sorokról. Jelentős összeget tettek ki továbbá 2011 szeptemberében egyes kormányhatározatok által előírt maradvány-átcsoportosításokhoz kapcsolódó utalások is. Szeptemberben a következő törvényi sorokon voltak még kiemelkedő összegű kifizetések: közoktatási célú humánszolgáltatásokra 8,7 milliárd forint, szociális célú humánszolgáltatások normatív támogatására (kiegészítő támogatásokkal) 7,6 milliárd forint, autópálya rendelkezésre állási díjra 7,0 milliárd forint, megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásával kapcsolatos költségkompenzációra 2,2 milliárd forint, sporteredmények, sportszakmai tevékenység anyagi elismerésére 2,2 milliárd forint. Idén szeptemberben az *uniós előirányzatokból* a kedvezményezettek részére összesen 123,0 milliárd forintot fizettek ki, mely 20,0 milliárd forinttal több a tavalyi év azonos időszakának

kiadásainál. A strukturális támogatásokra fordított 106,6 milliárd forint döntő részét a Nemzeti Stratégiai Referenciakeret (Új Széchenyi Terv) programjai (104,0 milliárd forint) tették ki. Ezenkívül említést érdemel még a Kohéziós Alapból finanszírozott, hosszabbítással érintett környezetvédelmi és közlekedési projektekkel kapcsolatos kiadás 849,8 millió forint összegben. A vidékfejlesztési támogatások, ezen belül az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (Darányi Ignác Vidékfejlesztési Program) címen összesen 12,8 milliárd forint összegű kiadás történt, a Halászati Operatív Program előirányzatain a kiadás mindössze 262,2 millió forint volt. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (Darányi Ignác Vidékfejlesztési Program) kifizetései kismértékben, átmeneti jelleggel – a szezonális kifizetési ütemhez igazodva – alulteljesültek, azonban ez az év egészére vonatkozó teljesítést nem befolyásolja.

8. **Az elkülönített állami pénzalapok támogatása címen** szeptember hónapban 5,5 milliárd forint került átutalásra a Nemzeti Foglalkoztatási Alap, a Bethlen Gábor, valamint a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap részére.
9. **A Garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz** előirányzat a Nyugdíjbiztosítási Alap és az Egészségbiztosítási Alap költségvetési támogatásából tevődik össze. E célra idén szeptemberben összesen 55,8 milliárd forintot fordítottak, amely 5,1%-kal haladta meg az előző év azonos időszakának a kifizetéseit. 2012. szeptember hónapban a Nyugdíjbiztosítási Alap az Adórendszer átalakításával összefüggő pénzeszköz-átadás címen közel 8,5 milliárd forint költségvetési támogatásban részesült. 2011. év ugyanezen időszakában viszont az Alap nem részesült költségvetési támogatásban, a kieső támogatást elsősorban a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapból származó bevétel pótolta 2011. év október - december hónapjaiban. Idén szeptemberben az Egészségbiztosítási Alap járulék címen átvett pénzeszközként 32,5 milliárd forint támogatásban részesült, amely 20,5 milliárd forinttal maradt el a tavalyi év azonos időszakában ilyen címen kapott támogatástól. Ebben a nemzeti kockázatközösség körébe tartozó személyek után fizetett havi, személyenkénti hozzájárulás összegének a csökkenése játszott szerepet. A 2012-ben bekövetkezett szerkezeti változások, profiltisztítás következtében viszont szeptemberben mintegy 14,8 milliárd forintnyi költségvetési támogatást kapott az Alap a 2012-ben hozzá átkerült korhatár alatti rokkantsági, rehabilitációs ellátások fedezetére.
10. **A helyi önkormányzatok támogatása** (állami támogatások, hozzájárulások és SZJA) ebben a hónapban összesen 73,9 milliárd forintban teljesült.

Jelentősebb tételek:

- a települési önkormányzatokat megillető, a településre kimutatott személyi jövedelemadó: 8,6 milliárd forint;
- a települési önkormányzatok jövedelem differenciálódásának mérséklése: 7,0 milliárd forint;
- normatív hozzájárulások: 36,8 milliárd forint;

- a központosított előirányzatok címről: 4,3 milliárd forint;
- a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatása: 15,3 millió forint;
- a települési önkormányzatok által fenntartott, illetve támogatott előadó-művészeti szervezetek támogatása: 789,7 millió forint;
- normatív, kötött felhasználású támogatások: 13,0 milliárd forint;
- a vis maior támogatás cím: 176,2 millió forint;
- a megyei önkormányzatok működésének támogatása sorról: 371,7 millió forint;
- a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2012. évi kompenzációjára: 2,8 milliárd forint

kifizetés történt.

Az Ős-Dráva Program néven létrehozott új jogcímen 80,6 millió forint egyszeri kifizetés történt. Ebben a hónapban nem történt kifizetés a címzett és céltámogatások címen.

11. **Kamatkiadásokra** 2012. szeptemberben 43,0 milliárd forintot fordított a költségvetés. A forintban fennálló adósság 14,9 milliárd forint volt, ezen belül a forinthitelek kamata 7,6 milliárd forintot tett ki. Az államkötvények utáni 2,4 milliárd forint összegű kamatfizetés teljes egészét a hiányt finanszírozó és adósságmegújító államkötvények terhei jelentették. A kincstárjegyek utáni 4,9 milliárd forintos kiadások jelentős részét a diszkontkincstárjegyek kamatai (3,7 milliárd forint) tették ki. A kamatkiadások nagyobb része devizában fennálló adósság volt, melyből 28,1 milliárd forint kamatköltség terhelte szeptemberben a költségvetést. Ebből 26,2 milliárd forintot a devizakötvények, 1,9 milliárd forintot a devizahitelek kamatterheként fizetett a költségvetés. A kamatkiadások az egy évvel korábbi adatokhoz képest kisebb kiadást jelentenek (a tavalyi 84%-át), mely arra vezethető vissza, hogy a kamatfizetések éven belüli lefutása évről évre számottevően eltér.
12. A **társadalmi önszerveződések támogatása** kiadási tétel magában foglalja a pártok és a pártalapítványok működésének támogatására átcsoportosítandó összegeket. Erről a mérlegsorról ebben a hónapban nem történt kifizetés.
13. A **kormányzati rendkívüli kiadások** mérlegsoron szeptember hónapban 329 millió forint kiadás teljesült. Ezen belül pénzbeli kárpótlásra 187 millió forintot, az 1947-es párizsi békeszerződésből eredő kárpótlásra 135 millió forintot, mindezek folyósítási költségeire pedig 7 millió forintot fizettek ki.
14. Az **állam által vállalt kezesség érvényesítése** 2012. szeptemberben 20,8 milliárd forint kiadást jelentett, alapvetően a Malév Vagyonkezelő Kft. kölcsönéhez vállalt egyedi kezesség beváltása miatt. A Malév csődjéből adódóan a márkanévet tulajdonló állami tulajdonú gazdasági társaság pénzügyi helyzete véglegesen megromlott, így a hitelező Magyar Fejlesztési Bank Zrt. érvényesítette az állami készfizető kezességet 19,5 milliárd forint összegben. A további kifizetések a kkv-szektor finanszírozását segítő állami viszontgaranciák (közel 1 milliárd forint) és

az ún. „fészekrakó” lakáskezeségek beváltásának következtében merültek fel. A 2011. szeptemberi kezességbeváltási kifizetések nem tartalmaztak az ideihez hasonló mértékű egyedi kezességbeváltást. Az idei, egyedi beváltás nélkül számított 1,3 milliárd forint összegű kezességérvényesítések nagyságrendje és összetétele hasonló az egy évvel korábbi 1,6 milliárd forintos kifizetéshez. Tavaly szeptemberben a kkv-szektor finanszírozásához kapcsolódó beváltások összege magasabb volt.

15. Az **egyéb kiadások** összege szeptember hónapban 3,1 milliárd forintot tett ki. Ebből kiemelendő az adóbeváltások feldolgozása és a kedvezményezettek igazolása alapján a személyi jövedelemadó 1%-ának közcélú felhasználására történő felajánlásokból a civil kedvezményezettek javára átutalt 1,5 milliárd forint.
16. **Hozzájárulás az EU költségvetéséhez** mérlegsoron a szeptemberben teljesített összeg 25,4 milliárd forint volt.
17. Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** szeptemberi összege 14,5 milliárd forint volt, amelynek meghatározó tételét a Richter részvényekre átcserélhető kötvények után fizetendő 10,4 milliárd forint összegű kamat adta. Jelentősebb kiadási tétel volt még a termőföldért fizetett életjáradék 0,9 millió forintos összege, az ingatlanprojektekre fordított 0,8 milliárd forint, illetve a tulajdonosi joggyakorló társaságoknak folyósított 0,6 milliárd forint összegű működési támogatás. A tavaly szeptemberi 21,6 milliárd forint összegű kiadások nagyságrendje az állami tulajdonú gazdasági társaságoknak nyújtott támogatások és tőkeemelések miatt haladja meg a mostani kiadások értékét.

II.

ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK

1. Az egyenleg alakulása

Az elkülönített állami pénzalapok szeptember havi 12,6 milliárd forintos többlete a Nemzeti Foglalkoztatási Alap 12,3 milliárd forintos, a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap 1,1 milliárd forintos, a Bethlen Gábor Alap 0,3 milliárd forintos többletéből, valamint a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap 0,8 milliárd forintos, a Nemzeti Kulturális Alap 0,3 milliárd forintos hiányából alakult ki. Az elkülönített állami pénzalapok szeptember havi egyenlege az előző év azonos hónapjához képest kedvezőbb lett.

2. A bevételek alakulása

Az alapok bevételei 9,4 milliárd forinttal magasabb összegben teljesültek az előző év azonos hónapjának értékénél. A bevételeken belül a Nemzeti Foglalkoztatási Alap bevételeinél a szakképzési hozzájárulás címén befolyt összeg lett magasabb a tavalyi évnél a szabályozásból fakadóan. Ezenfelül az Alap TÁMOP intézkedések bevételei címen több bevétel keletkezett, mint az előző év azonos időszakában. A Bethlen Gábor Alap ez év szeptember havi bevételeit pedig a költségvetési támogatás növelte.

3. A kiadások alakulása

Az alapok kiadásai 15,2 milliárd forinttal alacsonyabb összegben teljesültek az előző év azonos hónapjának értékénél. A kiadások közül – a szabályozás változásából adódóan – a Nemzeti Foglalkoztatási Alap álláskeresői ellátások kiadásai teljesültek alacsonyabb összegben az előző év azonos hónapjához képest. Továbbá a Bethlen Gábor Alap, valamint a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap kiadásai is kisebb összegben teljesültek, mint az előző év azonos időszakában.

III.

A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAINAK GAZDÁLKODÁSA

1. Az egyenleg alakulása

Szeptemberben a társadalombiztosítás két pénzügyi alapjának költségvetése együttesen 18,6 milliárd forint hiánnyal zárt, ami a Nyugdíjbiztosítási Alap esetében 14,0 milliárd forint, az Egészségbiztosítási Alap esetében 4,6 milliárd forint deficitből képződött. Az előző év azonos hónapjában az együttes hiány 32,6 milliárd forintot tett ki, ebből a Nyugdíjbiztosítási Alap hiánya 28,1 milliárd forint, az Egészségbiztosítási Alap esetében a deficit közel 4,5 milliárd forint volt.

2. A bevételek alakulása

A két pénzügyi alap szeptember havi bevételeinek összege 356,7 milliárd forintot tett ki, ami 17,1 milliárd forinttal több volt, mint 2011. azonos hónapjában.

A bevételek közel háromnegyed része (74,9%) szociális hozzájárulási adó és járulék, a 267,0 milliárd forint nagyságú teljesítés 2,1 milliárd forinttal kevesebb volt, mint egy évvel korábban.

A költségvetési támogatások és térítések képezték az összes bevétel 15,8%-át, ezek összege 56,2 milliárd forintot tett ki, a bázisidőszakhoz viszonyított többlet 2,7 milliárd forint volt.

3. A kiadások alakulása

A tárgyalt hónapban a két pénzügyi alap összes kiadása 375,3 milliárd forint volt, ez minimális összeggel, 3,1 milliárd forinttal volt több, mint az összehasonlított időszakban.

A nyugellátási kiadások adták az összes kiadás 58,1%-át, összegük 218,1 milliárd forintot tett ki.

A kiadások másik meghatározó nagyságrendű csoportját adó természetbeni ellátásokra (gyógyító-megelőző ellátások, gyógyszer-támogatási kiadások stb.) felhasznált összeg 95,4 milliárd forintot tett ki, ez 4,4 milliárd forinttal kevesebb volt, mint 2011. azonos hónapjában.

Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásokra (rokkantsági és rehabilitációs ellátások, GYED, táppénz stb.) mintegy 45,0 milliárd forintot fordított. A bázisidőszakhoz viszonyított 2,8-szoros növekedést az indokolja, hogy 2012. január 1-jétől a

rokkantsági és rehabilitációs ellátások finanszírozása az Egészségbiztosítási Alapból történik.

A két alapkezelő működési kiadásainak összege 1,4 milliárd forint volt, ez az összeg közel azonos, mint az egy évvel korábbi.

NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

Szeptemberben az Alap költségvetésének hiánya 14,0 milliárd forint volt, ez közel fele a 2011. szeptemberi értéknek (28,2 milliárd forint).

2. A bevételek alakulása

Az Alap bevételeinek összege 219,8 milliárd forint volt, ez 5,5 milliárd forinttal kevesebb, mint a bázisidőszakban.

A bevételek legnagyobb része, 94,4%-a a szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származik, ezek összege 207,6 milliárd forint volt. 2011 szeptemberében ennél mintegy 10 milliárd forinttal volt több a bevétel.

Az Alap bevételeit kiegészítő költségvetési támogatás összege közel 8,5 milliárd forint volt, 2011 szeptemberében ilyen jogcímen nem történt átutalás.

Az egyéb járulékok és hozzájárulások (korkedvezmény-biztosítási járulék, egyszerűsített foglalkoztatás utáni közteher, megállapodás alapján fizetők járulékai stb.) összege közel 4,1 milliárd forintot tett ki, az egy évvel korábbi értékhez viszonyított növekedés nagysága 0,4 milliárd forint volt.

3. A kiadások alakulása

Az Alap összes kiadása 233,8 milliárd forintot tett ki, ebből a nyugellátásokra kifizetett összeg 218,1 milliárd forint volt.

Az egyéb kiadások összege 15,0 milliárd forint volt, aminek döntő részét képezi az Egészségbiztosítási Alapnak a rokkantsági és rehabilitációs ellátások fedezetére átadott 13,2 milliárd forint, valamint a Nemzeti Család és Szociálpolitikai Alapnak átadott közel 1,5 milliárd forint.

Működési kiadásokra 0,7 milliárd forint lett felhasználva, ami ugyanakkora, mint egy évvel korábban.

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

Szeptember hónapot az Alap költségvetése 4,6 milliárd forintot kitevő hiánnyal zárta, amely közel megegyezik az előző év azonos időszakához viszonyítva (4,5 milliárd forint).

2. A bevételek alakulása

Az Alap bevételeinek összege 136,9 milliárd forintot tett ki, ami 22,7 milliárd forinttal több volt, mint 2011 szeptemberében.

Szociális hozzájárulási adóból és járulékokból 59,4 milliárd forint bevétel származott, ennek az összes bevételen belüli súlya 43,4%. Az egy évvel korábbi összeghez viszonyított többlet 7,9 milliárd forint volt.

Egészségügyi hozzájárulás címen 7,6 milliárd forint bevételhez jutott az Alap, ami több mint duplája a bázisidőszaki értéknek (3,4 milliárd forint).

A bevételek 34,9%-át jelentő, 47,8 milliárd forint összegű költségvetési támogatás és térítés 5,7 milliárd forinttal maradt el az előző év azonos időszakának összegétől.

A rokkantsági és rehabilitációs ellátások fedezetére a Nyugdíjbiztosítási Alaptól átvett pénzeszköz nagysága 13,2 milliárd forint volt.

Az egyéb bevételek összege 7,3 milliárd forint volt, ami 3,0 milliárd forinttal haladta meg az egy évvel korábbi összeget. Az idetartozó bevételek közül a jelentősebbek: baleseti adóból mintegy 1 milliárd forint, a népegészségügyi termékadóból közel 1,7 milliárd forint, valamint a gyógyszergyártók és -forgalmazók befizetéseiből 4,1 milliárd forint származott.

3. A kiadások alakulása

A kiadások összege 141,5 milliárd forintot tett ki, a 2011. év azonos hónapjához viszonyított növekmény 22,8 milliárd forint volt. A növekedést szerkezeti változás indokolja, mivel a rokkantsági és rehabilitációs ellátások finanszírozása 2012. január 1-jétől az Alapból történik.

A legnagyobb kiadási előirányzatot jelentő gyógyító-megelőző ellátásokra 65,7 milliárd forintot fizetett ki az Alap, ez közel 3 milliárd forinttal haladja meg az összehasonlított időszak értékét. A gyógyszertámogatásra fordított kiadás 24,6 milliárd forintot tett ki, amely számottevően, mintegy 7,1 milliárd forinttal volt kevesebb, mint a viszonyítási alapnak tekintett hónapban.

A rokkantsági és rehabilitációs ellátásokra fordított kiadások összege 28,6 milliárd forint volt.

A gyermekgondozási díjra kifizetett összeg 7,7 milliárd forintot tett ki, ez minimális összeggel, 0,2 milliárd forinttal több volt, mint a bázisidőszakban. A táppénzkiadások nagysága megegyezik az előző év azonos időszakával, összege 4,6 milliárd forint volt.

Működési kiadásokra közel 0,7 milliárd forint lett felhasználva, ami megközelítőleg ugyanakkora, mint egy évvel korábban.

IV.

**AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK
FINANSZÍROZÁSA**

A. Állományi adatok

Az előzetes adatok szerint szeptember végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbi táblázat szerint alakult:

(mrd Ft)	2011		2012		Változás	
	záró	%	szeptember	%	mrd Ft	százalékpont
<i>Deviza</i>	10 170,4	48,5%	8 457,9	41,0%	-1 712,5	7,6%
Állampapír	5 712,3	27,3%	5 078,9	24,6%	-633,4	2,7%
Hitel	4 458,1	21,3%	3 379,0	16,4%	-1 079,1	4,9%
<i>Forint</i>	10 362,2	49,4%	11 799,6	57,1%	1 437,4	-7,7%
Állampapír	9 771,4	46,6%	11 211,8	54,3%	1 440,4	-7,7%
Hitel	590,8	2,8%	587,8	2,8%	-3,0	0,0%
<i>Összesen</i>	20 532,6	98,0%	20 257,5	98,1%	-275,2	-0,1%
Egyéb kötelezettségek	422,9	2,0%	396,4	1,9%	-26,5	0,1%
<i>Mindösszesen</i>	20 955,5	100,0%	20 653,9	100,0%	-301,6	-1,4%

A **központi költségvetés devizaadóssága** szeptember végéig 1712,5 milliárd forinttal, 8457,9 milliárd forintra csökkent. A devizaadósság devizahitel-felvétel következtében 17,2 milliárd forinttal nőtt, ugyanakkor a devizaadósság törlesztése 840,3 milliárd forintot tett ki az időszak során. A devizaadósság az árfolyamváltozás következtében 889,4 milliárd forinttal csökkent, és bruttó módon számítva a teljes adósság 41,0%-át tette ki szeptember végén.

A teljes adósság 24,6%-át kitevő **devizakötvények** esetében a teljes állomány forintértéke a 129,8 milliárd forint törlesztést és az 503,6 milliárd forintos árfolyamnyereséget is figyelembe véve, 5078,9 milliárd forintot tett ki szeptember végén, amely a 2011. év végéhez képest 633,4 milliárd forint csökkenést jelent.

A **közvetlen külföldi és belföldi devizahitelek** – amelyek a nemzetközi szervezetektől, illetve külföldi bankoktól felvett, továbbá a belföldről átvállalt hitelek állományából adódnak össze – a teljes adósság 16,4%-át tették ki szeptember végén. A vizsgált időszak alatt e külföldi és belföldi hitelek együttes állománya 17,2 milliárd forint értékű hitelfelvétel, valamint 710,5 milliárd forint törlesztés és 385,8 milliárd forint árfolyamnyereség következtében 1079,1 milliárd forinttal csökkent, és 3379,0 milliárd forintot tett ki a hónap végén.

A **költségvetés forintadóssága** szeptember végéig 1437,4 milliárd forinttal nőtt, és 11 799,6 milliárd forintot ért el.

A **forinthitelek állománya** a vizsgált időszakban 3,0 milliárd forint törlesztés következtében csökkent. Így a központi költségvetés forinthitel állománya szeptember végén 540,8 milliárd forint értékű nemzetközi fejlesztési intézet felé fennálló és 47,0 milliárd forint hitelátvállalásból fennálló hiteltartozásból állt.

Az összes adósság 54,3%-át kitevő, **forintban kibocsátott állampapírok** állománya 1440,4 milliárd forinttal, 11 211,8 milliárd forintra nőtt. Mindez a piaci államkötvények állományának 921,0 milliárd forintos, a diszkontkincstárjegyek 186,2 milliárd forintos és a lakossági állampapírok 334,9 milliárd forintos növekedésének következménye. A nem piaci államkötvények állománya 1,7 milliárd forint törlesztés következtében csökkent szeptember végéig, és 401,6 milliárd forintot tett ki.

A *lakossági állampapírok*on belül a kamatozó kincstárjegyek állománya a vizsgált időszakban 239,3 milliárd forinttal nőtt, a szeptember végi állomány 320,5 milliárd forint volt. A 2012 májusától értékesített féléves kincstárjegy állománya szeptemberben 0,7 milliárd forinttal nőtt és 8,3 milliárd forintot tett ki szeptember végén. Az 1 és 2 éves *Kincstári Takarékjegyek* együttes állománya összesen 42,0 milliárd forinttal, 268,3 milliárd forintra nőtt a vizsgált időszakban. A lakossági ügyfelek által vásárolható inflációhoz kötött kamatozású *Prémium Magyar Államkötvény* állománya 2012. szeptember végén a 45,3 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 211,5 milliárd forintot tett ki. Szeptember végén a lakossági állampapírok állománya 808,7 milliárd forintot volt, ami 334,9 milliárd forint növekedést jelent 2011. december vége óta.

A *külföldi befektetők állampapír állománya* szeptemberben 115,7 milliárd forinttal nőtt. A hó végi 4839,7 milliárd forintos állampapír-állomány 1042,9 milliárd forinttal volt magasabb a 2011. december végi állománynál. A külföldi állomány 8,8%-a, 425,5 milliárd forint diszkontkincstárjegy, 91,2%-a, 4414,2 milliárd forint államkötvény. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje szeptember végén 4,01 év volt.

A deviza államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swapműveleteket köt. A nemzetközi piaci szokványok alapján a swapműveletek miatt fennálló partnerkockázatok csökkentése érdekében a felek a swapok nettó értékének megfelelő fedezetet (betétet) helyeznek el egymásnál, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre került fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya összesen 26,5 milliárd forinttal csökkent. Az egyéb kötelezettségek állománya szeptember végén 396,4 milliárd forintot tett ki.

B. Kamatok, hozamok alakulása

B/1. Elsődleges piac

A *diszkontkincstárjegyek szeptemberi aukcióin* a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,2-ről 2,1-re csökkent. A *kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 2,8-ről 3,1-re emelkedett.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó szeptemberi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 21 bázisponttal csökkent, és 6,63%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó szeptemberi aukcióján a kialakult átlaghozam 6,53%

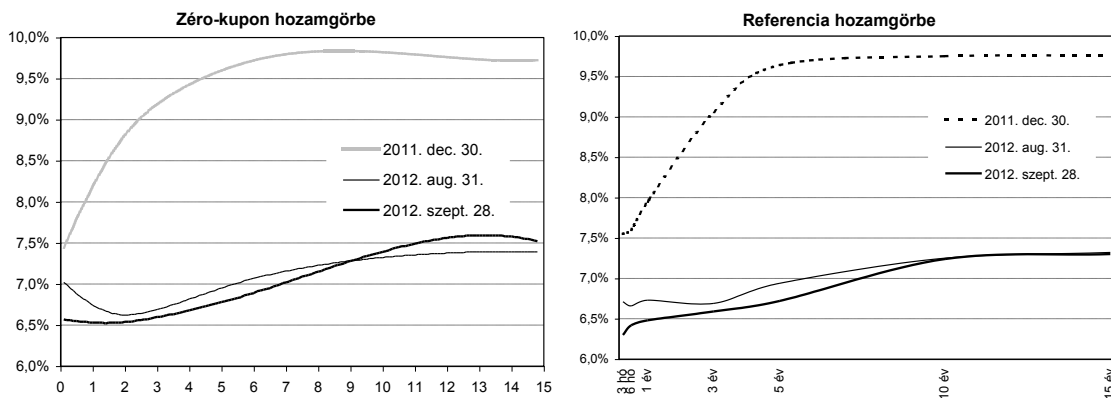
lett, amely 26 bázisponttal alacsonyabb az utolsó augusztusi aukción kialakult átlaghozamnál.

A 3 éves kötvényaukción a hozam 1 bázisponttal, 6,66%-ra mérséklődött az utolsó augusztusi aukción kialakult átlaghozamhoz képest, ami stagnálást jelent, az 5 éves kötvény szeptemberi aukcióján az átlaghozam 6,81%-ot ért el, ami 16 bázispontos csökkenést jelent az augusztusi aukcióhoz képest, a 10 éves kötvény 7,28%-os átlaghozama 5 bázisponttal alacsonyabb az augusztusi aukción kialakult átlaghozamhoz viszonyítva.

B/2. Másodlagos piac

A másodlagos piacon az időszak egészét tekintve 3 hónapos lejáraton 41 bázisponttal, a 6 és 12 hónapos, valamint az 5 éves lejáratokon 22-25 bázisponttal, a 3, 10 és 15 éves lejáratokon 1-10 bázisponttal mérséklődtek a referenciahozamok. A jegybank Monetáris Tanácsa szeptemberben 25 bázisponttal csökkentette a jegybanki alapkamatot.

Az éven belüli hozamoknál a 3 hónapos hozam 41 bázisponttal 6,30%-ra, a 6 hónapos 24 bázisponttal 6,42%-ra, a 12 hónapos hozam 25 bázisponttal 6,48%-ra csökkent. Az éven túli hozamoknál a 3 éves hozam 10 bázisponttal 6,59%-ra, az 5 éves hozam 22 bázisponttal 6,72%-ra, a 10 éves hozam 1 bázisponttal 7,24%-ra, a 15 éves hozam 2 bázisponttal 7,30%-ra mérséklődött.

Budapest, 2012. október